

Lektion Rafiki 1, 2017

Mat och jämställdhet

Lektionen vill ge elever möjlighet att fundera över vad jämställdhet är och vad jämställdhet har för betydelse för oss.

Syftet är:

att känna till att jämställdhet är ett av de "Globala målen"

kunskap om hur jämställdhet kan vara för barn i andra länder

Vi har kopplat mat och jämställdhet. Hushållssysslor är tydliga att se för barn. Mat är roligt och lätt att jämföra mellan länder.

Rafiki är ett utbildningsprojekt från Erikshjälpen och Individuell Människohjälp, IM

Koppling till läroplanen:

Ur LGR11: "Ett internationellt perspektiv är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet samt förbereda för ett samhälle med täta kontakter över kultur- och nationsgränser."

"Skolan skall aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan och de krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att formar deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den skall ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla förmåga och intressen oberoende av könstillhörighet."

"Ingen skall i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder eller annan kränkande behandling."

Kursplaner: Jämställdhet är inte specifikt kopplat till något ämne. Ingår i allt förstås. Men i syftet för samhällskunskap finns en rad: "Eleverna ska utveckla förståelse för ... betydelsen av jämställdhet, "

Lektionsidé:

1) **Start – Att ha samma möjligheter**

Läs sidan 2 tillsammans. Konstatera vad jämställdhet är. – samma möjligheter oavsett kön. (Med äldre elever kan du nämna ordet "jämlighet" som handlar om alla människors lika värde.) I de globala målen för hållbar utveckling som finns i Agenda 2030 finns jämställdhet med. Och det är en förutsättning för en positiv utveckling av världen. Är de globala målen okända så finns det mer info här:

<http://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>

Eleverna kan ge exempel på ojämlikhet. Låt klassen sedan diskutera frågan i den gröna rutan. Påminn eleverna om att kön är en av de fem diskrimineringsgrunderna i Sverige. Har alla samma möjligheter här?

2) **Alla har rätt till sin egen kropp. Jämställdhet i Guatemala.** - Läs s 4-7.

Läs om Lizzy. Det syns inte så bra på bilderna men det är både killar och tjejer i grupperna. Plocka fram fakta om Lizzy och hennes åsikter. Jämför med er själva. Vad är likt? Och är det samma för alla i er klass?

När man ser på exemplet Guatemala: Vad finns det för vinster för landet med ökad jämlikhet? Och för enskilda människor?

Lizzy berättar på en kort film på rafiki.se <http://rafiki.se/lizzy-berattar/>

3) **Så tycker vi om mat och jämställdhet** Utgå från s 8-9.

Eleverna kan jämföra med andra barn. Favoritmat och vad de själva hjälper till med är lätt att jämföra. Men vem ansvarar för maten hemma hos dem? Ta fram Marindas kommentar på s9 "Så man kan väl säga att alla gör sitt jobb" Det är så barn lär sig sina traditionella roller. Hjälp eleverna att se bortanför det och fundera över varför just det jobbet är någons del.

4) **Det tar tid att laga mat.** Läs s 11.

En viktig anledning till att mat och jämställdhet hänger ihop är den tid som kvinnor och flickor lägger på mat och hushållsarbete. När vardagen bygger på att hämta ved och vatten innebär det hushållsarbete tar extra mycket tid.

I Sverige ser det väldigt olika ut i olika familjer och trenden är att män ökar och kvinnor minskar tiden de lägger på hushållet. Kan eleverna se att de är delaktiga i sitt hushåll? Vem tar ansvaret?

5) **Prova receptet:** Att det är killar som lagar maten är inte så märkvärdigt i Sverige men i Guatemala är det ett viktigt steg för förändring. Gå tillbaka 50 år i Sverige och jämför.

På sista sidan är det enkla berättelser om hur jämställdheten ökar globalt. Vår kollega i Burkina Faso gjorde en spaning och upptäckte att kvinnor finns i yrken där de inte fanns 10 år tidigare. Säkerhetsvakter och på bensinstationer var två exempel.

Länktips:

Om jämställdhet i Sverige från SCB: <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/jamstallldhet/jamstallldhetsstatistik/>

Om forskning och rapporter kring genus: <http://www.genus.se/> <http://www.jamstall.nu/>

Om Barnkonventionen - hela konventionstexten:

www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/konventionstexten

Fakta om olika länder: <http://www.globalis.se>

Kontakt:

Materialet är ett av de temahäften som Rafiki producerar. Detta är framtaget till våren 2017. Artiklarna finns i pdfen eller så kan eleverna läsa artiklarna på Rafikis webb. Du kan prenumerera eller beställa enstaka tryckta häften.

På www.rafiki.se finns kontaktuppgifter till oss på Rafiki. Enklast är rafiki@rafiki.se

/AH